

NATUUR
MUSEUM
FRYSLÂN

Jaar verslag *2024*

Natuurmuseum Fryslân

Inleiding

Ruim 82.000 bezoekers

De vaste presentatie, tijdelijke tentoonstellingen, verschillende activiteiten en het pop-up museum in de Blokhuispoort hebben in 2024 82.306 bezoekers getrokken. Dat maakt dat 2024 het op één na drukst bezochte jaar in de 101-jarige geschiedenis van het museum is (alleen 2015 had meer bezoekers: door de tentoonstelling Animal Inside Out waren er dat jaar ruim 96.000).

Grote tentoonstellingen in 2024 waren Zet 'm op! rond het Nederlands Kampioenschap Prepareren en Dino Dubbelgangers, waar dieren van nu vergeleken werden met dieren van lang geleden. Nieuw initiatief was de Kunstmaand met als slotstuk een spectaculaire veiling.

Hoogtepunt was ook de komst van een Triceratops skelet naar het pop-up museum in de Blokhuispoort, een samenwerking met Naturalis Biodiversity Center en dbieb. Het pop-up museum trok maar liefst 12.157 bezoekers.

Op dinsdagen die buiten de schoolvakanties vallen was er gratis entree. Ruim 7000 mensen maakten hier gebruik van.

Bezoekersaantal

2024 82.306

2023 80.043

2022 49.192 (49 weken open)

2021 28.642 (28 weken open)

2020 38.432 (38 weken open)

Exposities

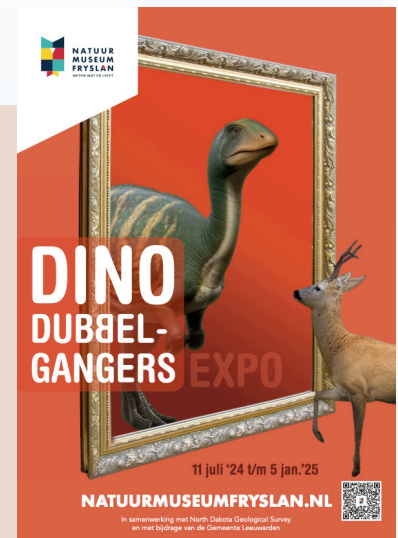
Zet 'm op, tentoonstelling rond Nederland Kampioenschap Prepareren
10 februari t/m 2 juni

Triceratops in Leeuwarden* in pop-up museum in de Blokhuispoort
11 juli t/m 18 augustus

Dino Dubbelgangers**
11 juli t/m 5 januari 2025

*Triceratops in Leeuwarden was een samenwerking met Naturalis Biodiversity Center en dbieb. De tentoonstelling is mogelijk gemaakt door bijdragen van het Leeuwarder Ondernemers Fonds, Nieuwe Stads Weeshuis, Gemeente Leeuwarden, FB Oranjewoud, Old Burger Weeshuis en de Vriendenloterij.

**Dino Dubbelgangers is tot stand gekomen door samenwerking met North Dakota Geological Survey in Bismarck, North Dakota. De expositie is mede mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van de Gemeente Leeuwarden.

Vakanties

Voorjaarsvakantie:

Mijn MiNiATUUR Museum | Help pake en beppe de vakantie door | De voorjaarsvakantie werd mede mogelijk gemaakt door het Old Burger Weeshuis

Meivakantie:

Praamvaren naar het Leeuwarder bos met wildplukwandeling

Zomervakantie:

Praamvaren naar het Leeuwarder bos met wildplukwandeling

Herfstvakantie:

Klimaatklooiën, voor uitvinders en na-apers
De herfstvakantie activiteit werd mede mogelijk gemaakt door het Ritske Boelema Gasthuis, Herbert Duintjer Fonds en P.W. Janssens's Friesche Stichting.

Kerstvakantie:

Schaatsen in het museum

Activiteiten

Geologisch Weekend **Glow in the dark**

LUNA met Flux door Collectif Scale

Kunstmaand **Kunst? Natuurlijk!** met Joost Zwagerman, Doet Boersma en Annemarie Hoogwoud

Museumweek

Biodiversiteitsdag Leeuwarder bos, samenwerking met IVN

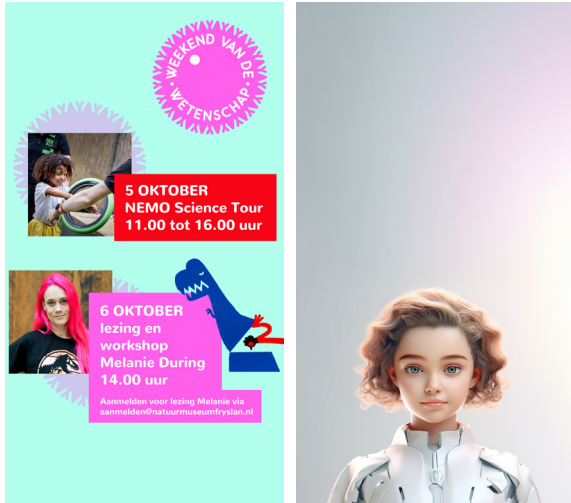
Workshops insecten opzetten en demonstraties prepareren

Uit in Huis Festival

Park Proeverij Festival in de Prinsentuin

Weekend van de Wetenschap met NEMO Science Tour en lezing Melanie During

Cooler Kidsnacht

Geologielezingen over diverse onderwerpen

Geologie KIDS middagen over fossielen en Platen tektoniek

Symposium Landschapsbiodiversiteit 2.0

Explore the North met workshops, Dovenland door Chantalla Pleiter en Reboot door Urland

Voorstelling **De Kunstmatige Vriendin** ism Fries Project Orkest

Diversen

Aanleg Biodiversiteitstuin, samenwerking met Gemeente Leeuwarden en St. Anthony Gasthuis

Vernieuwing Open Atelier met interactieve tafel, mogelijk gemaakt door Stichting Zabawas

Ontwikkeling Triceratopsroute, samenwerking met diverse ondernemers in de binnenstad

Ontwikkeling ontdekroute Dino's ontsnapt, samenwerking met diverse ondernemers in de binnenstad

Toevoeging Fryske taal in tentoonstellingen en communicatie, mogelijk gemaakt door de Provinsje Fryslân

Deelname aan het Continu Bezoekers Onderzoek, een initiatief van en mogelijk gemaakt door de Provinsje Fryslân

Organiseren Dinoweken, een samenwerking met AquaZoo Leeuwarden

Inhoudelijke bijdrage aan **Sterke Yerke bezoekerscentrum** in Harlingen

In het nieuws

Het Natuurmuseum was met 496 artikelen veelvuldig in het nieuws met uiteenlopende onderwerpen, waaronder: **Schenking collectie Ad Cameron, Gratis dinsdag, Zet 'm op, Kunstmaand, Triceratops in Leeuwarden en Dino Dubbelgangers.**

Mediawaarde 2024 (totale waarde van alle free publicity) € 1.050.669

Mediabereik 2024 (totaal aantal mensen bereikt met free publicity) 99.158.334

Meeste vermeldingen in Leeuwarder Courant, Omrop Fryslân, Friesch Dagblad, Dagblad van het Noorden, Huis aan huis, Volkskrant magazine, Mezza (magazine van AD plus diverse regionale kranten) en NRC.

Vaste samenwerkingspartners

Paddenstoelenwerkgroep

Schelpencontactgroep

LVGA Kring Friesland

IVN

Sovon

Kening fan 'e Greide

Nederlands Genootschap voor Microscopie

beleef de natuur!

Nieuwsbrieven

4 edities: winter, lente, zomer, herfst

Social media

Facebook 5975 volgers

facebook.com/NatuurmuseumFryslan

Twitter 1950 volgers

x.com/natuurmuseumfr

Instagram 1800 volgers

instagram.com/natuurmuseumfryslan

Vrienden

107 Vrienden

Collectie

Collectie: circa 400.000 natuurhistorische objecten waarvan 368.794 geregistreerd

Scheningen: circa 10.000 objecten, waaronder schelpen, insecten, fossielen en enkele opgezette dieren

Bruiklenen: verstrekt aan 10 organisaties voor wetenschappelijk onderzoek, tentoonstellingen en demonstraties, waaronder het Fries Landbouwmuseum, de Vlinderstichting, IVN, Aquazoo, Gemeente Leeuwarden, het Hannemahuis, de Amelander Musea en It Fryske Gea

De conservatoren hebben bijdrage geleverd aan:

- 10 lezingen
- 12 sessies met wetenschappers/studenten/collega's
- 5 persinterviews
- 11 bijeenkomsten van natuurgroepen

3 stagiaires op MSc, BSc en MBO-niveau en 1 Tsjechische conservator voor een drieweeks uitwisselingsprogramma

In 2024 is een NWO-gefinancierd onderzoeksproject naar de functionele osteologie van de oervogel **Archaeopteryx** uitgevoerd (publicatie in 2025)

De Schatkamer op Orde: met behulp van een collectiemedewerker is de collectieregistratie aangevuld, verrijkt en van fotografische referentie voorzien. Dit ook in aanzet naar de voorgenomen migratie naar een nieuw collectieregistratiesysteem. Het project is mede mogelijk gemaakt door bijdragen van Van Panhuys Stichting, Stichting FB Oranjewoud, stedenbouwkundig adviesbureau Roenom en Mondriaan Fonds.

Educatie

Aantal BSO: 143

Aantal leerlingen PO: 3704

Aantal leerlingen VO/MBO/HBO: 282

Leerlingen in OnderWaterSafari: 192

Studenten: 882

Samenwerkingsverbanden

IVN; Natuur en Milieu Educatie

Fries Educatief Platform (FEP)

Stichting Nederlandse Natuurhistorische Collecties (SNNC)

Hogeschool Van Hall Larenstein

Vereniging voor Wetenschapsmusea en Science centers (VSC)

NHL Stenden (PABO)

Kunstkade

ivn natuur
educatie

**KUNST
KADE**

Stagiaires

HBO stagiaires van Hogeschool Van Hall Larenstein: 6

Maatschappelijke stagiaires: 7

Afstudeeropdracht: 1

NME uitleen

Zo'n 1500 leerlingen zijn in aanraking geweest met natuureducatie op school door:

Uitgeleende leskisten: 37

Uitgeleende collectiestukken: 159

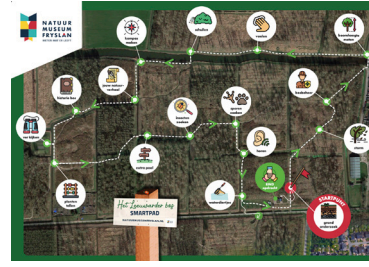
Projecten/ activiteiten

Leeuwarder bos smartpad, een speurtocht door het bos aan de hand van een smartphone

Zoek het uit!

Leo's lab leskist en techniekmenu

Supermus Natoertoer

Inkomsten

Eigen inkomsten 37%

Structurele subsidie 46%

Incidentele subsidies 17%

Het team

22 medewerkers (16,1 fte)

60 vrijwilligers

7 leden Raad van Toezicht

6 stagiaires

